

POSUDEK HABILITAČNÍ PRÁCE

Jméno a příjmení autora: Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, PhD.

Název habilitační práce: Výkonová motivácia, zvladanie stresu a temperament vrcholových pretekárov v karate kata

Jméno a příjmení oponenta: prof. PaedDr. Milada Krejčí, CSc.

Pracoviště: Vysoká škola tělesné výchovy a sportu PALESTRA, Praha

Charakteristika habilitační práce a její vědecký přínos

Předložená habilitační práce Mgr. PhDr. Miroslava Sližika, PhD. „Výkonová motivácia, zvladanie stresu a temperament vrcholových pretekárov v karate kata“ řeší problematiku vybraných psychických determinant v kontextu sportovního zatížení u vrcholových závodníků v karate kata. Téma práce a její význam korespondují s vědeckým oborem športová edukológia, v jehož rámci je habilitační práce zpracována a uplatňována.

Výzkum zaměřený na problematiku výkonové motivace a zvládání stresu vrcholových sportovců je zkoumán již dlouhodobě a kontinuálně. Je potřebné zde z dlouhodobého hlediska vyzdvihnout např. práce profesora Václava Hoška, DrSc. Aktuálnost a novost výsledků předloženého výzkumného projektu spočívá jednak v zaměření se na vrcholovou výkonnost ve sportovní disciplíně karate kata, kde je velmi málo takto zaměřených výzkumů, a dále ve zkoumaném kontextu struktury osobnosti závodníka ve sportovní disciplíně karate kata, zejména jeho temperamentu. Propojení výzkumu se strategiemi zvládání zátěže je navíc relevantní k současné problematice podpory zdravých sportovců v globálním měřítku.

Hodnocená habilitační práce je předložena ve formě publikace, tj. publikované vědecké monografie vydané vydavatelem Belianum – UMB v Banské Bystrici v roce 2021.

Problematika potencionálně determinující sportovní výkon v karate kata je obsažena v kapitolách „Osobnosť športovca“ a „Motivácia“. Problematika je nastíněna zejména z hlediska emocionálních aspektů osobnosti sportovce, aspirační úrovně a výkonové motivace. Souvislost psychologické přípravy sportovce v souvislosti se širokým využitím znalostí o dynamice potřeby velkého výkonu u sportovců, kdy vysoká potřeba velkého výkonu je zárukou relativně stabilní motivační struktury, jež se projevuje jako neklesající zájem o sport v průběhu sportovního tréninku, je autorem správně interpretována. Je zde

zřejmá empirická i výzkumná znalost ovlivňování motivační struktury vrcholového sportovce se snahou poukázat na vliv emocionálních aspektů při akutních výkonnostních odezvách, a dále při dlouhodobějších adaptačních změnách a strategiích zvládnání zátěže pod vlivem různých forem vzrušení, úzkosti a stresu při sportovní činnosti (viz Kapitola 3 Zvládanie zát'áže – vzrušenie, úzkosť a stres v športě). Postrádám zde širší uvedení do kontextu s pracemi Hoška, zejména s jeho cíleným zaměřením na problematiku „odolnosti/resilience sportovce při vrcholovém výkonu“ v souvztažnosti s výkonovou motivací sportovce.

Autor pak pokračuje v interpretacích teoretických východisek (předložených v kapitolách 1 – 3) kapitolou věnovanou speciálně charakteristice výkonu v karate kata (viz Kapitola 4 Charakteristika športového výkonu v karate kata). Podkapitola 4.1 „Štruktúra športového výkonu v karate kata“ je sepsána v jednolitém textu, bez vymezení odstavců, což by rozhodně přispělo k přehlednosti uváděných faktů. Tuto podkapitolu považuji obsahově za nejuvýstižnější ze všech tří podkapitol. Naopak, podkapitola 4.3 „Psychológia vrcholového športového výkonu v karate kata“ je velmi stručná. Měla zde být, podle mého názoru“ pečlivěji uplatněna osnova psychosportogramu se zachycením všech klíčových jevů, majících vliv na úspěch/neúspěch v soutěži karate kata, včetně kontextů faktů uváděných autorem na bázi nových pravidel této sportovní disciplíny a hodnocení výkonu v soutěži. Zde by bylo také na místě uvést psychické faktory významné pro rozvoj osobnosti, výběr talentů, apod.

Předložená habilitační práce je dle uvedeného cíle na straně 85 zaměřena:... na analýzu vzájemných souvislostí mezi dimenzemi výkonové motivace, strategiemi zvládnání stresu (zátěže) a temperamentu u vrcholových sportovců v karate kata ve vybrané skupině reprezentantů Slovenské a České republiky“...Uvedený cíl, který souvisí s názvem práce, je následně rozpracován do sedmi výzkumných otázek, což je podle mého až zbytečně mnoho.

Výzkumný soubor sestával z 28 probandů (18 mužů, 10 žen), ze kterých bylo 18 reprezentantů z České republiky a 10 ze Slovenské republiky. Jsou jasně popsány kritéria tohoto záměrného výběru. Výzkumné šetření proběhlo v rámci několikadenního sportovního workshopu, kde však byli i zástupci dalších zemí, nezahrnutí do výzkumného šetření. Charakteristika souboru měla být rozšířena o určité doplňující údaje o sportovním zatížení a regeneraci monitorovaných sportovců v době, kdy měření probíhala, zda např. všichni probandi trénovali ve shodných podmínkách, pod stejným působením trenéra, apod., zda si osvojovali v rámci sportovního workshopu specifické copingové strategie.

V kapitole „5.3 Použité výskumné metody“ není uvedeno, jak byl autorem proveden výběr aplikovaných výzkumných metod a proč byly zrovna dané metody zvoleny.

Diagnostické nástroje však mají logickou souvislost s výzkumným zaměřením a se zvolenými výzkumnými otázkami habilitační práce.

Použité statistické metody s popisem jsou uvedeny kapitole 5.3 na straně 93. Jejich volba a aplikace je podle mého soudu správná a odpovídající vzhledem k danému výzkumnému šetření a nízkému počtu probandů.

Interpretace výsledků je prezentována v kapitole 6 v rozsahu stran 95 – 108. Výsledky jsou předkládány postupně v logické návaznosti. Zejména výsledky analyzující příčiny stresu a copingových strategií u sledovaných závodníků jsou z mého hlediska významné a dokládají potřebnost zkoumání dané problematiky z hlediska potencionálních aplikovaných copingových strategií. V budoucím výzkumu doporučuji se zaměřit hlouběji na korelace příčin stresu a efektivních strategií, případně i na analýzu prediktorů zvládnání zátěže u závodníků karate kata.

Autor v podkapitole 5.4 správně konstatuje limity svého výzkumného projektu, které neumožňují zobecnění výsledků vzhledem k malému počtu zkoumaných osob. Přesto se domnívám, že interpretované výsledky jsou cenným příspěvkem k rozvoji vrcholové sportovní přípravy a k přístupům z hlediska výkonové motivace vrcholových sportovců v karate kata.

Kapitola „Závěry a diskusia“ předložené habilitační práce vyznívá sice konkrétně a výstižně, ale postrádám silněji nasměrované kritické myšlení v diskusi k vyzkoumaným faktům, zejména v kontextu zahraničních studií. Diskuse vyznívá místy obecně, lze říci až opatrně, vzhledem ke zjištěným výsledkům. Na konci této kapitoly je provedeno doporučení pro sportovní praxi. Zde je otázkou, zda uvedená doporučení lze vztáhnout všeobecně ke sportovcům karate kata bez ohledu na věk a pohlaví. Výsledky výzkumu mají charakter zajímavých a podnětných zjištění. Je potřebné vyzdvihnout, že analýza zjištěných výsledků je vhodně obohacena o zkušenosti autora z realizovaného výzkumného projektu a nechybí ani doprovodné návrhy a opatření pro další výzkumnou praxi.

Struktura práce

Text habilitační práce v podobě vědecké monografie, vydané v roce 2021, je v celkovém rozsahu 134 stran. Práce je kromě částí ÚVOD (2 strany) a ZÁVERY A DISKUSIA (6 stran) rozdělena do šesti hlavních číslovaných kapitol tvořících jádro habilitační práce: 1 Osobnosť športovca, 2 Motivácia, 3 Zvládanie záťaže – vzrušenie, úzkosť a stres v športě, 4 Charakteristika športového výkonu v karate kata, 5 Empirická časť – dizajn a metodika výskumu, 6 Výsledky výskumu. Lze říci, že kapitoly 1 – 4 tvoří teoretický základ

ke zkoumané problematice. Jednotlivé tyto kapitoly mají různý rozsah, který, dle mého názoru, je odpovídající vzhledem k zaměření a významu jednotlivých kapitol.

V následující části, 5 Empirická část – dizajn a metodika výzkumu, je uceleně pojednáno o metodologickém zpracování a použitých metodách. Je zde uveden cíl výzkumu a výzkumné otázky, a dále charakteristika zkoumaného souboru a organizace výzkumného měření. V následující kapitole, 6 Výsledky výzkumu, jsou ve čtyřech podkapitolách interpretovány výsledky výzkumu. Kapitoly 5 a 6 jsou zpracovány na 26 stranách.

V části „Závěry a diskusia“ jsou na šesti stranách propojeny atributy typické pro diskusi i pro závěry. Domnívám se, že by bylo vhodnější zpracovat kapitolu „Diskuse“ samostatně a věnovat jí na více stranách kritické argumenty, včetně širší citovanosti zejména zahraniční odborné literatury vztahující se k tématu.

Následují seznamy: Seznam tabulek a obrázků, a dále Seznam literatury.

Předložená habilitační práce neobsahuje kapitolu Přílohy, což neubírá její kvalitě. V práci mohl být také zařazen přehled používaných zkratk. Kladně hodnotím zařazení odborného rejstříku „Vecný register“.

Jazyková a grafická úroveň

Text předložené habilitační práce je zpracován ve vědecké úpravě pro tento druh prací obvyklé. Odborné výrazy a termíny jsou správně voleny, je používán vědecký odborný styl.

Z hlediska formálního, zejména jazykového a grafického, je předložená disertační práce dobře zpracována, obsahuje ojediněle překlepy. Úroveň angličtiny v části Resume je na průměrné úrovni.

Původnost habilitační práce

Problematikou výkonové motivace, vztahem temperamentu a výkonnosti sportovců se Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, PhD. zabývá dlouhodobě. Habilitační práci pana Mgr. PhDr. Miroslava Sližika, PhD. „Výkonová motivácia, zvládanie stresu a temperament vrcholových pretekárov v karate kata“ považuji za původní. Tato práce je výsledkem jeho dlouhodobé badatelské práce v oblasti sportovní edukologie. Předkládaná habilitační práce svými dosaženými výsledky slouží k prohloubení a obohacení výzkumu v oblasti optimalizace sportovní přípravy a sportovního výkonu vrcholových sportovců v karate kata. Habilitační práce vyznívá jako cenný příspěvek k modernizaci metodických přístupů v rámci psychologického výzkumu u vrcholových sportovců všeobecně.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Jaký vliv na výsledky ve zkoumané problematice může mít faktor pohlaví?
2. Jakou roli hraje vzhledem ke zkoumané problematice faktor věku?

Závěry

Předložená habilitační práce splňuje požadavky kladené na habilitační práce v daném oboru. Autor ve své habilitační práci „Výkonová motivácia, zvládanie stresu a temperament vrcholových pretekárov v karate kata“ prokázal schopnost samostatné vědecké tvůrčí práce.

Habilitační práci pana Mgr. PhDr. Miroslava Sližika, PhD. „Výkonová motivácia, zvládanie stresu a temperament vrcholových pretekárov v karate kata“ doporučuji k obhajobě.

Po splnění všech požadovaných náležitostí, úspěšné habilitační přednášce a obhajobě doporučuji panu Mgr. PhDr. Miroslava Sližikovi, PhD. udělit vědecko-pedagogický titul docent v oboru habilitačního a inauguračního řízení „Športová edukológia“.

V Praze, 27. 2. 2022

Podpis oponenta:

A yellow rectangular box redacting the signature of the opponent.

prof. PaedDr. Milada Krejčí, CSc.